

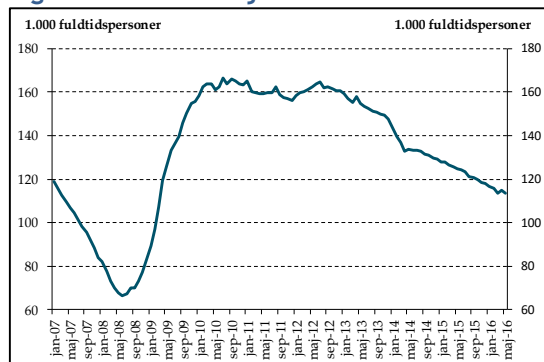
Arbejdsløsheden fortsætter med at falde

Arbejdsløsheden fortsætter de seneste års faldende tendens med et fald på 1.100 i maj. Der bliver skabt flere job, og det giver gode muligheder for, at flere kan forlade arbejdsløshedskøen. Trods den faldende arbejdsløshed er der fortsat mange ledige ressourcer på arbejdsmarkedet og ingen akut generel mangel på arbejdskraft. Men på flere områder er der tiltagende problemer med at skaffe arbejdskraft med specifikke kvalifikationer, herunder flere typer faglært arbejdskraft. Samtidig vil en stor del af den stigende beskæftigelse de kommende år i højere grad komme fra, at der kommer flere personer ind i arbejdsstyrken og i mindre grad fra faldende arbejdsløshed. Det kræver investeringer i opkvalificering og uddannelse her og nu, så det sikres, at arbejdskraften har de kvalifikationer, der efterspørges. Det er vejen frem mod et langvarigt opsving med fuld beskæftigelse, hvor også de personer, der i dag befinder sig et stykke derfra, får fodfæste på arbejdsmarkedet.

1.100 færre arbejdsløse i maj Arbejdsløsheden faldt med 1.100 fuldtidspersoner fra april til maj 2016. Der er nu i alt 113.600 bruttoarbejdsløse, hvilket svarer til 4,3 pct. af arbejdsstyrken. Siden den seneste top i 2012 og frem til nu er arbejdsløsheden faldet med over 50.000 fuldtidspersoner, herunder et fald på godt 11.000 det seneste år, jf. figur 1.

Faldende arbejdsløshed på de fleste fagområder Der har været faldende arbejdsløshed indenfor de fleste faggrupper over det seneste år, om end arbejdsløsheden varierer en del på tværs af a-kasserne, jf. tabel 1. Fx er arbejdsløsheden i byggefagenes a-kasse faldet med 2,0 pct.-point over det seneste år, og arbejdsløsheden inden for 3F er faldet med 1,6 pct.-point i samme periode. Omvendt er fx socialpædagogernes og FOA-medlemmernes arbejdsløshed, der er lavere end byggefagenes og 3F's, faldet med henholdsvis 0,4 pct.-point og 0,5 pct.-point over det seneste år.

Figur 1. Bruttoarbejdsløshed

Tabel 1. Arbejdsløshed i udvalgte a-kasser

	Maj '15	Maj '16	Diff.
	Pct.	Pct.	Pct.-point
Byggefagene	7,4	5,4	-2,0
El-faget	2,7	1,4	-1,3
FOA	4,5	4,0	-0,5
3F	7,2	5,6	-1,6
Fødevareforbundet (NNF)	5,7	5,1	-0,6
HK	5,2	4,5	-0,7
Metalarbejdere	4,1	3,2	-0,9
Socialpædagoger	3,5	3,1	-0,4
Funkt. & servicefag	4,0	3,5	-0,5

Anm.: Tabel 1 viser dels den ikke-sæsonkorrigerede arbejdsløshedsprocent i hhv. maj 2015 og maj 2016 samt ændringen over det seneste år i pct.-point.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

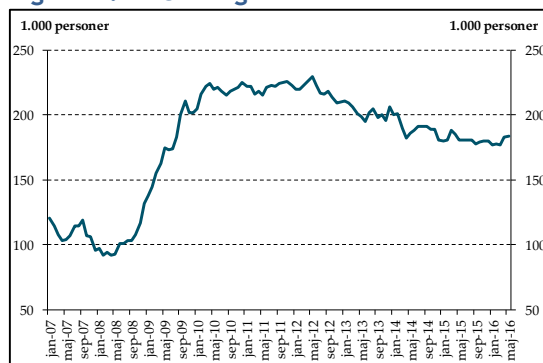
*AKU-ledighed
falder også, men
ikke i samme grad*

En anden statistik for arbejdsløsheden, den såkaldte AKU-ledighed, har også vist samme faldende tendens siden 2012 dog i lidt mindre grad og med lidt flere udsving. Det seneste år har der været stilstand i AKU-ledigheden, jf. figur 2a.

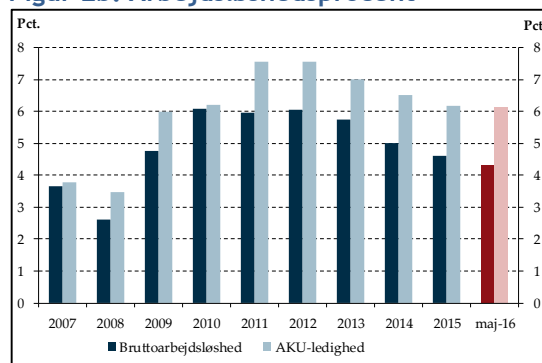
*Arbejdsløsheds-
procenten stadig et
stykke fra niveauet
i højkonjunktoren
før krisen*

Bruttoarbejdsløshedsprocenten på 4,3 pct. er den laveste siden 2008, jf. figur 2b. Det giver imidlertid ikke mening at sammenligne arbejdsløshedsprocenten i denne statistik i dag med niveauet før 2013. Det skyldes dagpengereformen og kontanthjælpsreformen, der har betydet, at en gruppe arbejdsløse ikke længere er registreret i bruttoarbejdsløshedsstatistikken, selv om de fortsat kan være arbejdsløse. De, der ikke længere registreres i statistikken for bruttoarbejdsløse, kan imidlertid være omfattet af AKU-ledigheden. AKU-ledighedsprocenten ligger i dag på 6,1 pct., hvilket stadig er et stykke fra niveauet i 2007 og 2008 på 3½-3¾ pct.

Figur 2a. AKU-ledighed

Figur 2b. Arbejdsløshedsprocent

Anm.: AKU-ledigheden i figur 2a er månedsdata baseret på tre måneders glidende gennemsnit beregnet af Danmarks Statistik. Man bør derfor sammenligne den enkelte måneds tal med tal, der ligger mindst tre måneder tilbage i tiden. Tallet for fx maj 2016 er opgjort på baggrund af gennemsnittet for indsamlede tal for april og maj samt en prognose for juni.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

*Udsigt til fortsat
faldende
arbejdsløshed*

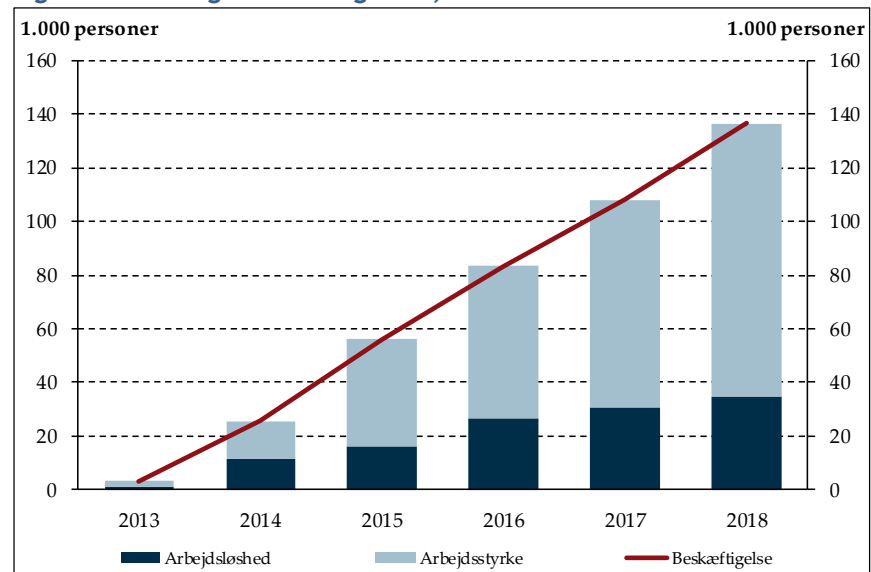
Dansk økonomi er i begyndelsen af et opsving, og væksten ventes at tage til. Dermed er der udsigt til, at jobfremgangen fortsætter, og at arbejdsløsheden vil fortsætte faldet de kommende måneder. LO forventer, at der bliver skabt 80.000 nye job i 2016-2018, og at arbejdsløsheden falder med 21.000 i samme periode, jf. Øje på beskæftigelsen, maj 2016.

Mange personer kommer ind i arbejdsstyrken

Den forudsete fremgang i beskæftigelsen dækker således især over, at der kommer flere personer i arbejdsstyrken, jf. figur 3. Således er der udsigt til, at ¼ af beskæftigelsesfremgangen fra

2012 til 2018 skyldes en øget arbejdsstyrke, mens blot ¼ kommer fra faldende arbejdsløshed.

Figur 3. Ændring i beskæftigelsen, akkumuleret siden 2012

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger og skøn, jf. Øje på beskæftigelsen, maj 2016.

Flere ældre og flere unge på arbejdsmarkedet

Den stigende arbejdsstyrke skyldes blandt andet, at der kommer flere ældre på arbejdsmarkedet som følge af effekterne af tilbagetrækningsreformen, der betyder, at flere personer forventes at være aktive på arbejdsmarkedet i længere tid. Dertil ventes der at komme flere unge fra uddannelsesinstitutionerne ind på arbejdsmarkedet i takt med konjunkturforbedringen.

Mulighed for at svagere grupper finder fodfæste på arbejdsmarkedet

En vigtig del af den stigende arbejdsstyrke vil også komme fra de svagere grupper. Heriblandt unge mennesker, der i dag står helt uden uddannelse eller arbejde, men som forventes at træde ind på arbejdsmarkedet de kommende år. Det skal blandt andet ses i lyset af kontanthjælpsreformens fokus på netop at gøre denne gruppe under 30 år både uddannelses- og jobparat. En særlig indsats for at gøre de øvrige kontanthjælpsmodtagere, der i dag befinder sig et stykke fra arbejdsmarkedet, klar til at få et arbejde, vil også bidrage til en stigning i arbejdsstyrken. Og sidst – men ikke mindst – vil en del af den stigende arbejdsstyrke omfatte indvandrere.

Den kraftigt stigende arbejdsstyrke viser, at der stadig er mange ledige ressourcer. Således vurderes beskæftigelsen af både Vismændene og Finansministeriet i 2015 at være 50-60.000 personer under det strukturelle niveau (det vil sige beskæftigelsesniveauet i en neutral konjunktursituation), jf. *hhv. Dansk Økonomi, forår 2016 og Konvergensprogram 2016*. Det viser, at der er

Stadig mange ledige ressourcer og plads til øget beskæftigelse

plads til en pæn jobfremgang, uden at der bliver generel mangel på arbejdskraft inden for de næste år. Der er derfor god grund til at glæde sig over, at der bliver skabt flere job, og at flere kommer tilbage i arbejde.

Investeringer i uddannelse skal sikre kvalificeret arbejdskraft

Mangel på specifikke kvalifikationer – herunder faglært arbejdskraft

Mens der aktuelt ikke er generel mangel på arbejdskraft, er der imidlertid tiltagende problemer med at skaffe arbejdskraft med specifikke kvalifikationer. Det gælder blandt andet flere typer faglært arbejdskraft, jf. *Mangel på faglærte er taget til - behov for opkvalificering og fokus på praktikpladser, LO, juni 2016.*

De aktuelle udfordringer vil kun blive øget i løbet af de kommende år. Fx er der for få unge, som tager en erhvervsuddannelse, og store grupper af faglærte forlader arbejdsmarkedet. Samtidig vil behovet for kvalificeret arbejdskraft, og herunder ikke mindst faglært arbejdskraft, tiltage, i takt med at det økonomiske opsving for alvor tager til.

Investér i opkvalificering og uddannelse

For at imødegå disse udfordringer er der således behov for investeringer i opkvalificering og uddannelse, så det sikres, at arbejdsstyrken har de kvalifikationer, som virksomhederne efterspørger. Flere ufaglærte voksne skal opkvalificeres til faglærte, og flere unge skal tage en faglært uddannelse. Det kræver bl.a. en ambitiøs indsats for flere praktikpladser. En forsømt uddannelses- og opkvalificeringsindsats nu kan blive dyrt i mistet produktion.